

# GAZETA LWOWSKA.

W Sobotę

N<sup>ro</sup>. 44.

16. Marca 1816.

## Wiadomości Kraiowe

Ze Lwowa. — Wyszedł temi dniami z druku następujący okólnik C. K. Gubernium Galicyjskiego (który w urzędowym tłumaczeniu umieszczamy):

Nadzwyczajne rozwinienie się sił, i wielkie zdarzenia, wielkopomną Woynę roku 1813 i 1814 nad inne wynoszące, przyczyniły znaczną liczbę Inwalidów w Wojskach, którzy razem z znajdującymi się już, z poprzedzających blisko dwudziestoletnich Woien pochodzącymi, właśnie nieznośnym ciężarem dla Kass Rządowych stają się.

Najjaśniejszy Cesarz, Pan nasz najmiłociwszy, pragnąc mocno polepszenia losu woioowników okaleczonych, lub do zarobkowania niezdatnych, spostrzegł to z wielkiem ukontentowaniem, że do Funduszu, dla wsparcia Inwalidów przez Kolektę nowo utworzonego, znaczne wpływają składki.

Świetny ten przykład, i liczne doświadczenia o patriotycznych ku dobroczynności zawsze skłonnych Jego C. K. Mości wiernych Poddanych, iako też życzenie przysposobienia ile możności dla Inwalidów korzyści, bez zbytecznego obciążenia Kass Rządowych, spowodowały Najjaśniejszego Pana przy zachodzącej okoliczności, że liczba Inwalidów blisko do 50000 dochodzi, a wpłynione dotąd, chociaż liczne składki nawet do najsłabszego obdzienienia nie wystarczają, znajdujące się zaś Domy Inwalidów, tylko do 6000 ludzi w sobie mieścić mogą, do téy uchwały: by Dominia i Gromady do dania Deklaracyi wezwać, czyli, i coby one z własney dobrej woli dla tych żołnierzy, którzy przez nich postawieni, a w Epocę woyny roku 1813, 1814, i 1815, Inwalidami zostali, uczynić zechciały.

Rozkaz ten, dla wezwania i wydania Rozporządzeń, któremiby Instytut opatrzenia do skutku przyprowadzić można było, otrzymali Rządy Kraiowe, najwyższym Wyrokiem Kancelaryi nadwornéj dnia 7. p. m. zapadłym.

Rządy Kraiowe, wiedząc o czynney gorliwości i życzliwéj chęci szlachetnych Galicyan, dla dobrej sprawy i dla dobra Kraiu, i po-

gnąc na wielorakie w rocznikach Rządu z niewygai, wdzięcznością umieszczone dowody ich zaszczytne, a nawet z poświęceniem się żołnierskich baran, dla poparcia wyższych Rządu zamiarów, wypełniają ten otrzymany Rozkaz z najwyższém uczestnictwem w przyszłym polepszeniu losu woioowników, którzy się na obonę Państwa, i praw każdego z iego Członków poświęcili, a pokładając ufność w szczerobliwości mieszkańców Kraiu, z pewnością pomyslnego spodziewają się skutku.

Przyprowadzenie do skutku tego Instytutu, niech będzie iedyńie ich sercu i szlachetney skłonności do dobroczynności, iako cnotóm po Rodzicach nabytym, zostawione: wszakże większych powodów do czynów, prawdziwą ludzkości nagrodę już z sobą przynoszących, nie potrzeba.

Abym więc Inwalidóm, którym Rząd bezpośrednim ich umieszczeniem w własnych Instytutach, za ich czynione usługi zawdzięczyć nie jest w stanie, i których tylko miernym wspomozieniem obdarzyć może, lepsze utrzymanie w nowych Instytutach Prowincyalnych, w sposób zamiarowi odpowiadający, ustalić, i aby to same opatrzenie z poiedynczymi stosunkami tak Inwalidów, iako też uczestników w ich wsparciu, i w porozumieniu się z obydwoma lepiej połączyć można, podadzą Urzędy Cyrkułowe każdemu Dominium i każdej Gminie po imieniu tych żołnierzy, którzy przez nich byli do wojska oddani, i w wspomnianych latach woyny Inwalidami zostali, a prztem dołączony będzie także stosunek każdego z tych ludzi, i należytość, która by w przypadku, gdyby w Domic Inwalidów umieszczonym był, albo też iako Inwalid patentalny, lub naostatek iako Inwalid Kartą Rezerwacyjną opatrzony, żądać miał był prawo.

Dominia oświadczą się tak za siebie, iako też za swe Gromady, poradziwszy się pierwéy o tem z niemi, przez własne wykazy, na które przesłane im zostaną Formularze, czyli iankie, i którym Inwalidóm wsparcie dadzą zechcą, czyli to wsparcie w Naturaliach, albo w coroczném wypłaceniu wyznaczonéj kwoty pieniężney, lub też w zapłacie za wyznaczoną,

Jeśli Inwalida stosująca się robotę, wymierzone być ma? A przetoż rozumie się, że w przypadkach, gdyby w jakiej Gminie lub w jakim Państwie takich Inwalidów nie było, albo gdzieby chęć dobra Dziedziców i ich Gromad potrzebę, i liczbę własnych Inwalidów przewyższała, mogą oświadczenia także na Poddanych z obcych Dominiów, lub też na cudzoziemców Kapitulantów, których jako nie mających tu Krewnych i społeczeństwa, i od oyczystej ziemi oddalonych, w tym pięknym ludzkości czynnie opuścić nie można, być dane, którzyby potem Dominiom i Gromadom stosownie do ich życzenia po imieniu podane zostały.

Osobliwie można się dla tych ostatnich, i dla Inwalidów cudzoziemców, którzyby wsparcia od swych Dominiów i Gromad bezpośrednio, nie otrzymali, łaskawego i wydatnego wsparcia ze strony tych Dominiów spodziewać, które się w Powiatach do Galicyi znowu przyłączonych znalazły, a zatem nie są w tym przypadku, by to dla własnych Poddanych uczynić mogły.

Do szczegółów, dla przeprowadzenia do skutku tego Instytutu Prowincjonalnego, należy osobliwie:

1. żeby się ten Instytut na wszystkich Inwalidów z lat wojny 1813, 1814, 1815 pochodzących rozciągał.

2. Żeby każdy Inwalid porządką był opatrzony książeczką, w której należytość jego, do jakiej się Strona, Zwierzchność, lub Gromada oświadczyła, zapisana, i każde oddanie także należytości wciągnięte być ma, i

3. że Dawcom zupełna wolność zostawia się, Inwalidów podług zwyczajowi krajowego oddziawać, albo im na to, iako też na pomieszczenie ich w miejscu, stosowny dać na rękę przydatek w pieniądzech, albo też im pomieszkawanie w naturze wyznaczyć.

Wreszcie nie są w żaden sposób takowi na utrzymaniu krajowym znajdować się mający Inwalidzi, którzy podług wojskowego, Inwalidów tyżącego się Systematu z roku 1772 Jurysdykcji Zwierzchności swego pobytu na czas podlegają, od obowiązku wojskowego zupełnie uwolnieni, ale zostają w obowiązku, dla Inwalidów patentalnych przepisanych, to jest, że mogą przez C. K. Jeneralną Komendę wojskową do służby szpitalnej, jeżeli tego w czasie wojny potrzeba wymagała, być powołani, i muszą iść za tym powołaniem; tudzież że im tylko C. K. Jeneralna Komenda wojskowa do ożenienia się dawać może pozwolenie, i że co

rok do powiatowych Rewizyi werbowniczych stawić się powinni.

Przed zakończeniem tego obwieszczenia widzą się Rządy Kraiowe być spowodowanemi, zwrócić osobno uwagę w krótkości do szlacheckich mieszkańców Bukowiny.

Ta okoliczność, że w Bukowinie bezpośrednie Rekrutowanie podług własnego dla tegoż Kraju Przywileju, miejsca nie ma, ciągnie za sobą, że Bukowina żadnych Inwalidów z postawionych Rekrutów mieć nie może; lecz gdy pomimo tego tamedzni mieszkańcy w ostatnich czasach wojny, przez postawienie własnego batalionu ochotników szczególnie się popisali, i gdy oni we wszystkim, co jest dobrem i pięknym, jednakowych z Galicyanami są myśli, więc należy się z zupełną ufnością po nich spodziewać, że w popaźciu tego Instytutu dla dobra Inwalidów, z batalionów ochotniczych, albo jeżeliby się z tych mało co, albo wcale nic nie znalazło, dla dobra Galicyjskich Inwalidów zechcą być uczestnikami.

Przy skutecznieniu tego zamiaru, będą zatem Rządy Kraiowe z uprzejmą wdzięcznością piękne każdego rysy Patriotyczne zbierać, chować, i do wiadomości Najjaśniejszego Państwa podawać.

W Lwowie dnia 20. Grudnia 1815.

Franciszek Baron Hauer,

C. K. Prezes gubernialny.

Ignacy Lachnit,

Konsyliarz gubernialny.

Na utrzymywanie Mistrzini do robot w Jarosławskiej Szkole płci żeńskiej, przyrzekł JX. Siarczyński, Proboszcz i Dziekan tamedzny, dawać co rok 100 ZR.; zaś JXX. Melczykowski i Kwiatkiewicz, Kooperatorowie przy parafialnym Kościele tamedznym, przybiecali dawać bezpłatnie część nauk w rzeczony Szkole. C. K. Gubernium dawszy namyślnym Dekretem pochwałę JX. Siarczyńskiemu, i oświadczywszy ukontentowanie swoje pomienionym JXX. Kooperatorom, rozkazało te piękne i godne naśladowania czyny, publicznie ogłosić.

Gmina Żydowska w Brodach założyła nowy szpital dla żydów, w czym szczególniejszą położył zasługę kupiec Jüdel Nathanson, ofiarowawszy na ten szpital 5000 ZR. i przyczyniwszy się ciągłym i pilnym dozorem do wystawienia onegoż.

Z Medyolanu dnia 29. Lutego.

NN. Cesarstwo Ichmość powrócili tu z Pawii onegdaj po południu wśród radośnych okrzyków Ludu. Dnia wczorajszego byli w wielkim domu teatralnym na balu, który był

zader świętym, i na którym bardzo liczne znajdowało się zgromadzenie.

N. Król Pruski odwołał dotychczasowego nadzwyczajnego Posła i pełnomocnego Ministra przy Dworze Ces. Austriackim, Barona Humboldta, na inne przeznaczenie, a w miejsce jego przysłał w tymże samym charakterze Jenerała Porucznika Barona Krusemarka, który miał zaszczyt oddać dnia wczorajszego J. C. K. Apostolskiej Mości na osobnem posłuchaniu list swój wierzytelny.

Z Wiednia d. 8. Marca. — N. Cesarzowa Marya Ludwika, Xiężna Parmy Piacceney i Gwastalli, wyjechała dnia wczorajszego o godz. 7mej rano z Szenbrunu do Parmy. Monarchini ta ziedzie się wprzód w Weronie z J. C. K. Mością, Oycem swoim. Cesarzowie Następca i Arcy- Xiążę Rayner odprowadzali ją kawał drogi. Poprzedził ją pełnomocny Minister Hrabia Magawli-Cerati. W orszaku iey znajdują się W. Ochmistrzyni Hrabina Scarampi, C. K. polny Marszałek Porucznik Hrabia Neipperg, iako W. Koniuszy, C. K. Major i Szambelan Hrabia Scarampi, i Lekarz przyboczny Doktor Frank.

## Wiadomości zagraniczne.

### Francya.

Monitor z dnia 24. Lutego zawiera następujące Królewskie rozporządzenie:

Ludwik etc. W Tarrascón przestąpiono prawa. Buntownicy przymusili Urzędników do wydania nieprawego, przeciwnego prawom wyroku. Więźnie zostali wydartymi z rąk sprawiedliwości; gwardya narodowa przywołana do utrzymania publicznego porządku, była nieczynną; sam nawet Podprefekt musiał uchodzić przed gwałtami, iako mu zagrażały. Takie wykroczenia wymagają szybkiego i surowego ukarania.

Rozkazaliśmy zatem i rozkazujemy

1) Podprefektura Tarraskonu, tudzież Sądy pierwszej Instancji tegoż samego Obwodu, równie też inne do głównego miejsca należące instytuty, przeniesionemi będą do Arles. 2) Aresztowani, którzy d. 13. Lutego z więzień Tarraskonu wyrwanymi zostali, mają być osadzonymi w więzieniach miasta Arles i według praw sądownymi. 3) Wyrok, czyli wydane od Sądu w Tarrascón pod dniem 14. Lutego o godzinie 10tej z rana rozporządzenie, według którego tak zwani Gouvernet i Aubert nie mają być prześlado-

wani, lecz na wolność wypuszczeni, powinien być, jeżeli można, przez Naszego jenerałego Prokuratora, albo do Naszych Królewskich Sądów w Aix, lub też do Naszego Sądu kassacyjnego odesłanym, a po przejrzeniu rzeczownego aktu, tudzież sporządzonych w dniu 14. Lutego przez tenże Sąd słownych wywodów, ma być potrzebne w tej mierze wydane rozporządzenie. 4) Przeciw sprawcom i współwinowaycom buntu i gwałtów, zaszytych dnia 13. i 14. Lutego w Tarraskonie, ma się postąpić według artykułu 235go prawa kryminalnego. 5) Ma Nam być zdana sprawa o zachowaniu się Sędziów i Naszego Prokuratora w dniu 14. Lutego, dla dalszego w tej mierze rozporządzenia. 6) Naszemu Ministrowi Sekretarzowi Stanu w Departamencie Sprawiedliwości i Spraw wewnętrznych, poleca się uskutecznienie niniejszego rozporządzenia.

Działo się w Pałacu Naszym Tuilleryyskim d. 22. Lutego 1816.

(Podpis.) Ludwik.

### Prusy.

Według doniesień Gazet Berlińskich z dnia 2go Marca, mianował N. Król Pruski tajnego Radcę Zerboni di Sposetti pierwszym Prezesem W. Xięstwa Poznańskiego; byłego Członka Rady Naywyższej dawniejszego Xięstwa Warszawskiego Colomb, i tajnego Radcę sprawiedliwości Baumann, Wice-Prezesami Rejencyi Poznańskiej; Sekretarza jenerałego Plichtę, Inspektora Rudzickiego, Sekretarza Briesemeister, Radcami Rejencyi. P. Stein, Prezydent Policji w Królewcu, został Prezesem Rejencyi Bydgoskiej; tajny Radca celny i Dyrektor Rejencyi Koryarowski, Wice-Prezesem teyże Rejencyi; Assessor Prefektury Twardowski Radcą Rejencyi. Mianował także Monarcha innych Urzędników Rejencyi Poznańskiej i Bydgoskiej.

Dodatek do Polskiej Gazety W. Xięstwa Poznańskiego z dnia 2go Marca, zawiera następujące obwieszczenie, tyczące się utworzenia siły zbroynęj kraiowey w W. Xięstwie Poznańskim:

W roku 1813, kiedy okoliczności natężenia wszystkich sił Monarchii Pruskiej wymagały, ażeby ją, a razem wielką część Europy wydobyć z pod ucisku dumnego Narodu, nasunęła się myśl uzbroienia ludu, i utworem kraiowey siły zbroynęj (Landwehr) ziszczoną została.

Poddani Nayjaśniejszego Króla, nie składający części regularnego woyska, a iednak

zdolni do oręża, z chęcią weszli w szeregi hufców kraiowej siły zbrojney; Prowincye i Powiaty, do których należeli, miały staranie o ich odzież i uzbrojenie, a wielkie korzyści wypraw wojennych roku 1813, 1814 i 1815, wspólnie przez liniowe woyska i hufce kraiowej siły zbrojney osiągnionemi zostały.

W chwili, w której Europa powszechnym cieszy się pokojem, powinnością stało się Rządów, zaradzić o środkach zmniejszenia wydatków na utrzymywanie licznych woysk regularnych, a na nieprzewidziane wypadki mieć na doręczu siłę zbroyną, bez ustawicznego odrywania mnóstwa rąk roboczych od wiejskich i miejskich zatrudnień.

Srodek takowy znalazł się w utrzymaniu hufców kraiowej siły zbrojney, a Najjaśniejszy Król w ustawie z dnia 21. Listopada 1815. wyrzekł zasady, wedle których utrzymanie onych w dawniejszych Prowincjach Monarchii ma mieć miejsce.

Rozkazał przytém N. Pan, ażeby także powrócone pod berło Jego Królewskieg. Mci. Wielkie Xięstwo Poznańskie miało udział w urzędzeniu siły zbrojney kraiowej i tymczasowo wystawiło dwa pułki piechoty i dwa pułki jazdy.

Mieszkańcy Wielkiego Xięstwa znajdujący w tym postanowieniu Najjaśniejszego Króla dowód zaufania Jego, i przekonani, iż młodzież kraiowa do służby wojskowej obowiązana, przez powołanie iey do pułków kraiowej siły zbrojney, nie tylko sobie, ale też Prowincyi znakomitą korzyść przynosi.

Zaciągnięni do tej służby, tylko przez kilka tygodni w roku pozostają przy pułkach, a resztę czasu spędzić mogą na łonie swych rodzin i przy swych zatrudnieniach.

Prowincya jest przez to uwolnioną od potrzeby składania nowego podatku na opłacanie stosowney liczby woyska liniowego, któreby z posród iey dostawioném bydź musiało, a przez chwilowe odcięcie rąk roboczych w sposobach procederowych uszczerbku nie ponosi.

Ale też natomiast mieszkańcy kraju, stosownie do woli N. Króla, złożą koszta na pierwsze przyodzianie i oporzadzenie pułków siły zbrojney kraiowej, i to, uczynią tćm chętniej, skoro dzisiejsze swe stosunki porównają z dawniejszemi, a uwolnienie od liwerunkow i dostawy podwód z ciężarem, które pod obudwoma względami przedtćm ponosili, i skoro zastanowią się, iż to, co się od nich żąda, w daleko wyższym stopniu i wśród daleko uciążliwszych okoliczności dawne Jego K. Mci. Prowincye wypełniły.

Nadto dla sprawienia ulgi Prowincyi w złożeniu kosztów, zezwoliły wysokie Ministeria, do których przedmiot ten należy, iż właściwe uzbrojenie pułków Poznańskich, iakie dziać się zwykło do pochodu, nie ma bydź przedsięwziętem, i że jazda nie ma bydź natychmiast w zupełną liczbę koni opatrzoną.

Koszta więc, które Kray tymczasowo ma złożyć, ograniczają się na ubrauiu i uekwipowaniu 6400 ludzi piechoty, 690 ludzi jazdy, na sprawieniu sprzętow polowych dla woyska, i urzędzeniu zbroiowni w każdym okręgu batalionowym.

Dla osiągnięcia celu, ażeby przedmioty przyodziania i oporzadzenia odpowiadały przepisom regulaminu, ażeby były iednostaynemi, w dobrym gatunku, punktualnie, a nareszcie za ceny etatowe — ile możności niskie — przystawionemi, oddałem dostawę onychże w antreprzyę, i wspólnie z JW. Jenerałem kommanderuiącym wydałiśmy rozporządzenie, iż odstawione przedmioty przez przysięgłych biegłych rewidowanemi, i tylko zgodne z probami znalezione, przez pułki przytćmi będą.

Ogółu kosztów przyodziania i ekwipowania woyska, oraz administracyi składu obiektów ubierczych, nie można ieszcze w tej chwili dokładnie oznaczyć, wkrótce iednakże będę w stanie uwiadomić o nim Prowincyę. W iakim zaś sposobie koszta ściągnionemi bydź mają, oświadczam tymczasowo co następuje:

1) Każdy Powiat przykłada się do kosztów utworzenia pułków siły zbrojney kraiowej w tej proporcyi, w iakiej ludzi do nich dostawia.

2) Dostawa ta stosuje się do ludności w Powiatach.

3) W trzynastu Powiatach tutejszego Departamentu, i w trzech Departamentu Bydgoskiego Powiatach: Gnieźnieńskim, Wągrowieckim i Powidzkim, z przypadających na nie kosztów, kładą się  $\frac{3}{7}$  części na Podymne, a  $\frac{4}{7}$  na Ofiarę.

4) Dla pogodzenia niesłuszności, iakaby w tem zachodziła, gdyby posiadacze dawniej dóbr skarbowych, które później były klasyfikowane, w tym nadzwyczajnym podatku pociągnionymi bydź mieli w takiej proporcyi, w której się do zwyczajnych danin przykładaia, dozwolony im jest odciąg 50. od sta.

Tym sposobem postawieni będą poniekd w równi z posiadzicielami dóbr, którzy podatek 24. procentu wedle własnego sumiennego podania opłacaia.

5) Co się tyczy Departamentu Bydgoskiego, wyjąwszy trzy zwyż wymienione Powiaty, poruczone jest Królewskiej Rejencyi Bydgoskiej

sporządzenie repartycyi kosztów wedle stosunków tegoż Departamentu, trzymając się zasady pod Nr. 1. i 2. wskazany.

Szczególny rozkład kosztów na każdy Powiat nastąpi po całkowitem ogółu ich obrachowaniu; poczem Kommissye Powiatowe przy pomocy Kassiera Powiatowego przystąpią do ułożenia Repartycyi wedle wskazanych zasad; Kassa zaś Powiatowa prowadzić będzie osobno księgi i rachubę wnoszonych na utworzenie pułków siły zbrojney krajowej kosztów, i też odsyłać do Kassy, w tym celu przy tutejszey Królewskiej Główny Kassy ustanowioney.

W celu ulżenia Prowincyi i opędzenia tymczasowych kosztów utworu siły zbrojney krajowej, awansował iey JW. Minister Skarbu 70,000 talarów, i dał przez to sposobność zaspokojenia pierwszych potrzeb pułków siły zbrojney krajowej.

W takowem położeniu można i trzeba koniecznie zająć się formacją pułków. Potrzebne tym końcem Kommissye Powiatowe są już od dawna ustanowione, a niniejszego publicznego obwieszczenia ten jest cel, ażeby ie i wszystkich mieszkańców Prowincyi zawiadomić o działaniach, które teraz przedsięwziętemi być mają. Te są:

1) Członki Kommissyi, z których żaden wymówić się niemoże od przyjęcia polecenia, do którego moiem lub Obywateli Powiatu zaufaniem wezwany został, nieodwłocznie zwołanymi będą przez WVV. Konsyliarzów Ziemiańskich, jako przydujących w Kommissyach Członków.

2) Z przyłączonego, na wyrachowany ludności gruntującego się podziału głów do pułków siły zbrojney krajowej, na szczególne Powiaty przypadających, powezmą, iak wiele Powiat ludzi do piechoty i do jazdy ogółem miał dostawić, wiele ich już dostawił, i wiele jeszcze ma do dostawienia.

3) Względem dostawić się jeszcze mających ludzi zrobią subrepartycyę na kilka drobniejszych okręgów Powiatu, które formując, mieć będą szczególniey względ na Parafie i na podział, który położeniem swem wskazują.

4) W pojedynczych okręgach zwołują wszystkich mężczyzn począwszy od ukończonego dwudziestego, aż do ukończonych trzydziestu dwóch lat.

Od stawienia się wolnymi tylko są publiczni Urzędnicy, Duchowni i Nauczyciele, niemniej żydzi, iako opłacający jeszcze rekrutowe i nie używający praw obywatelskich w Prowincyi; żadne inne excepcye, na iakichkolwiek bądź

chcianoby ie opierać powodach, nie mogą mieć miejsca, a mianowicie odwoływanie się na stan szlachecki, lub na posiadanie gruntów.

5) Kommissyom Powiatowym przydany iest Kommissarz woyskowy, i lekarz lub chirurg, końcem wspólnego skutecznienia następujących przepisów. I tak

6) skoro zgromadzą się wszyscy mężczyźni od dwudziestu do trzydziestu dwóch lat liczący, odłączą się ci, którzy nie trzymając miary pięciu stóp, lub dla widocznego kalectwa, do służby woyskowej nie są zdawnymi.

7) Tych, którzy tym sposobem nie zostali odłączonymi, wezwać nayprzód trzeba, ażeby się deklarowali, którzy mają chęć wniścia dobrowolnie do służby woyskowej. Jeżeli się znajdą ochotnicy, należy ich odosobnić, i ci mają wolność obrać sobie służbę w pułkach piechoty lub jazdy, a do N. Króla wniesiona będzie prosba o dozwozenie im oznaki na uniformie, którą Edykt z dnia 17. Marca 1813. dla ochotników w pułkach siły zbrojney krajowej przeznacza.

8) Dla reszty nieodłączoney części sporządzi się tyle losów, ile iest głów, a pomiędzy temi losami, znajdować się powinno tyle trafnych, z dodatkiem jednakkże 20 na sto, ile Okręg, po odtrąceniu ochotników, dostawić ieszcze ma zaciężnych.

9) Dodatek zotu na sto do losów trafnych iest potrzebnym, ażeby przez ubytek takowych osób, któreby uznaniami zostały za niezdatne do służby woyskowej, i przez wydarzyć się mogące ugruntowane reklamacye, liczba wybrać się istotnie mających do służby, nie była zmniejszoną od tey, którą Okręgi i Powiat istotnie ma dostawić.

10) Reklamacya wtenczas tylko iest ugruntowaną, gdy powołany losem do pułków siły zbrojney krajowej iest osiadłym gospodarzem, lub oycem familii, lub synem iedyknem w pomoc owdowialey matce, lub niezdolnemu do pracy oycu, niezbednie potrzebnym. Jeżeli Kommissya nie znajdzie reklamacyi bądź ugruntowaną, tedy osoba ta wchodzi wprawdzie tymczasowo do służby, lecz wolno iey uczynić rekurs do Kommenderującego Jenerala i do mnie, a my zamianujemy wspólnie osoby, które względem takowych reklamacyi ostatecznie stanowiąc będą.

11) Po ukończenem losowaniu, Kommissarz woyskowy bierze tyle ludzi do niezwłoczney służby, ile potrzeba do oddania oddziałom woyskowym zaciężnych, których wedle dołączonego podziału za miesiąc Luty otrzymać mają; inni zapisani dokładnie zostaną podług

swych miejsc urodzenia i puszczeni do domów, dopóki do pułków swych powołanymi nie będą.

12) Ukończywszy w ten sposób losowanie, przystąpi Kommissya Powiatowa do wyboru osób, które za Officerów do pułków siły zbrojney kraiowej Królewskiej, główney Kommandzie Prowincyi do dalszego przedstawienia proponować zechce.

Troskliwość o jednostayne woyska kształcenie, powodowała N. Króla, iż w niniejszym przypadku postanowił sam osadzić największą część stopni officerskich, mianowicie wyższych. Tym sposobem w ogólności Prowincya tylko ma do proponowania czterdziestu ośmiu Poruczników, mających prawo do awansu w pomiar swej zdatności, i z tych, w stosunku do liczby dostawić się mających zaciężnych do pułków siły zbrojney kraiowej, przypada: *(Tu wyszczególnione są Powiaty w liczbie 19tu, które Poruczników proponować mają.)*

Proponowanemi być powinny osoby, mające wiek dla obowiązanych do służenia w pułkach siły zbrojney kraiowej przepisany, przebywające w Powiecie, toż samo strzelcy ochotnicy, którzy wychodząc z pułku otrzymali świadectwo zdatności na Officerą, a teraz są placowani w Powiecie lub osiadli, Podoficerowie własność w gruntach posiadający, niemniej byli Officerowie i takowi rodacy Powiatu, którzy majątek z 10000 talarów posiadają, lub dochody tej wielkości kapitału ciągną.

Podrzednem jest to ograniczenie propozycyi, ponieważ na czas urlopowy Officerowie powracają znowu do swych dawniejszych stosunków, są tylko przywołanymi, gdy się woysko dla ćwiczenia w służbie zgromadza, i płatnymi tylko przez czas zostawania w aktualney służbie.

13) Jeżeli pomiędzy osobami, wchodzącymi dobrowolnie lub z przeznaczenia do iazdy siły zbrojney kraiowej, znajdują się tacy, którzy albo sami lub ich oycowie, posiadają trzy lub więcej koni, tedy obowiązani są, tak długo, dopóki nie wydadzą lata powinności służenia, stawiać się z koniem do pułku iazdy swych zakresów.

Kommissyi Powiatowych jest powinnością, osoby takowe oddzielnie specyfikować, a będących pomiędzy nimi nie ochotników, osobno Kommissarzom wojskowym do iazdy polecać.

Jeżeli tym sposobem nie uzupełni się liczba koni, która z każdego Powiatu podług ostatniej kolumny załączonego podziału zebrać być musi, naówczas Kommissye Powiatowe brakującą liczbę koni rozłożą sumiennie na Obywateli Powiatu grunta posiadających, a to w ten sposób, iż tych z pomiędzy nimi, którzy

naywięcej i najlepsze mają konie, zobowiążą, ażeby jednego konia wzrostu nie mniejszego nad pięć stop i wieku pięć do dziewięciu lat trzymali dla iazdy w pogotowiu, iżby na pierwsze wezwanie mógł być od nich dostawiony.

Przy istotnem dostawieniu zostanie otaxowanym i przez Powiat zapłaconym być musi.

Kommissye Powiatowe kończąc swe działania, podadzą imiennie Obywateli, zobowiązanych przez nie w ten sposób do trzymania w pogotowiu dla kawaleryi konia, którego, iako samo z siebie rozumie się, w gospodarstwie swem używać mogą.

14) Za termin zwołania obowiązanych do służby po wszystkich Powiatach i niezwłocznie zacięcia się losowaniem i naborem ludzi, niemniej wszystkimi, co Ustawa niniejsza przepisuie, przeznaczam, za zniesieniem się w tej mierze z JVV. Jenerałem kommanderującym, dzień 11. Marca roku bieżącego.

Kommanderujący Jenerał wyznaczy w tym przeciągu czasu Kommissarzów wojskowych, i zadysponuie, ażeby tak oni, iako też Chirurgowie, zebrali się na terminie z WVV. Konsyliarzami Ziemiańskimi, końcem wspólnego działania.

Gdy przepisy niniejsze obejmują w sobie wszystko, co jest potrzebnem do ułatwienia tej czynności, zaczem nie mają miejsca dalsze zapytowania, któreby dążyły do odwleczenia rozpoczęcia rzeczoney czynności, lub wstrzymania spieszego iey postępu, ale owszem tak WVV. Konsyliarze Ziemiańscy, iako też Członkowie Kommissyi Powiatowych, odpowiedzialnymi są za skore i ściśle niniejszey Instrukcyi wykonanie.

Dla informacyi Publiczności zadysponowałem nie tylko umieszczenie niniejszego obwieszczenia w Gazecie Poznańskiej, ale też wydrukowanie potrzebney liczby exemplarzy onegoż i rozesłanie ich w Powiaty.

Mieszkańcy Wielkiego Księstwa Poznańskiego uyrzą w niem usilną chęć przywiedzenia do skutku pożytecznego urządzenia w sposobie iawnym i wśród okoliczności, najmniejszemu ile można, uciążliwych, a części mieszkańców Kraju, publicznie zaszczyconych zaufaniem, równie chlubny iako dobroczynny wpływ iednającego.

Poznań dnia 19. Lutego 1816.

Królewsko-Pruski Naczelný Prezes Wielkiego Księstwa Poznańskiego,  
Zerboni di Sposetti.

(Następnie podział ludzi z Departamentów Poznańskiego i Bydgoskiego do ostatniego Maja r. b. dostawić mających.)